

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14316/2023
28.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Зорице Булајић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Милена Куч адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4263/22 од 30.11.2022. године, у седници одржаној дана 28.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4263/22 од 30.11.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4263/22 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4263/22 од 30.11.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 42353/20 од 11.05.2022. године којом је обавезана тужена да на име неисплаћених месечних износа припадајуће инвалиднине за период од 01.09.2017. године до 19.09.2020. године исплати тужиоцу новчане износе наведене у том ставу изреке, са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате (став први изреке) и да му накнада трошкове парничног поступка у износу од 69.000,00 динара (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Посебна ревизија је изузетно правно средство које се користи против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, у случајевима када је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права. Испуњеност ових услова, на основу става 2. наведеног члана, цени Врховни суд.

Тужилац у овом спору потражује исплату личне инвалиднине признате решењем Министарства за рад, борацка и социјална питања – Одељење у Приштини од 10.08.1998. године, које је тужена престала да му исплаћује од марта 1999. године.

Правни основ тужбеног захтева у овом спору је накнада штете. Ускраћивање исплате примања, признатог коначним и правноснажним управним актом који је и даље на правној снази, представља незаконит и неправилан рад државног органа за који одговара тужена, на основу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима. Тужиоцу се тако наноси новчана материјална штета у висини износа који су требали да му буду исплаћени у сваком месецу. Таква штета, сагласно члану 186. Закона о облигационим односима, доспела је од тренутка њеног настанка па се зато и затезна камата досуђује од доспелости – настанка штете, у смислу чланова 277. став 1. и 324. став 1. истог Закона. Посебно тумачење ових одредби није потребно, а њиховом применом судови одлучују у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима (ускраћивање исплате пензије корисницима са пребивалиштем на територији Косова и Метохије).

По оцени Врховног суда, не постоји ни потреба тумачења одредби Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица („Службени гласник Републике Србије“ број 18 од 03.03.2020. године) на које се ревидент позива, јер се оне у овом спору не могу применити. Тужиоцу је досуђена накнада материјалне штете настала до почетка примене наведеног закона. Због тога је за одлуку о тужбеном захтеву без значаја одредба члана 191. тог Закона којом је прописано да даном почетка његове примене (01.01.2021. године) престају да важе права корисника који немају држављанство Републике Србије, призната по законима који престају да важе, поред осталог и по Закону о правима цивилних инвалида рата на основу којег су тужиоцу призната права на инвалиднину и допунску инвалиднину. С обзиром да тужиоцу наведена права нису призната по прописима који су престали да важе на основу члана 3. став 1. Уставног закона о изменама и допунама Уставног закона за спровођење Устава Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“ број 20/93), нити на основу прописа наведених у члану 201. став 4. означеног Закона, за овај спор ирелевантне су и одредбе члана 201. став 1. и 4. наведеног Закона, као и одредба става 5. исте одредбе.

Из наведених разлога, одлучено је као у првом ставу изреке.

Ревизија тужене није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП којим је прописана вредност предмета спора побијаног дела меродавна за дозвољеност овог правног лека. Према тој одредби, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Вредност предмета овог спора у побијаном делу очигледно је нижа од износа који је по наведеној одредби релевантан за дозвољеност ревизије.

Следствено изложеном, на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**